

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 19 септември 2023 г.
(OR. en)

12991/23

Междуинституционално досие:
2023/0331(NLE)

ASILE 85
JAI 1172
MIGR 281
FRONT 278
COEST 512
SOC 617

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 19 септември 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2023) 546 final

Относно: Предложение за РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за удължаване на срока на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 546 final.

Приложение: COM(2023) 546 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 19.9.2023 г.
COM(2023) 546 final

2023/0331 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за удължаване на срока на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение
(ЕС) 2022/382

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

През първите седмици на пълномасштабното руско нахлуване в Украйна бяха регистрирани върхови стойности от около 200 000 влизания в Съюза на ден. Предвид мащаба и интензитета на масовото навлизане Комисията предложи на Съвета да задейства Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. („Директивата за временната закрила“), като счита, че това е най-подходящият инструмент на ЕС за реагиране на тази ситуация, тъй като тя осигурява адекватно равнище на закрила на засегнатите лица, като същевременно гарантира, че системите за убежище на държавите членки не са претоварени от значителния брой лица, бягащи от войната в Украйна.

На 4 март 2022 г. Съветът прие Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382¹ и задейства Директивата за временната закрила за някои категории² лица, разселени на или след 24 февруари 2022 г. вследствие на военното нашествие на руските въоръжени сили, започнало на тази дата. Съгласно член 4, параграф 1 от Директивата за временната закрила първоначалният срок на временната закрила е една година, като закрилата може да бъде продължавана автоматично на шест месеца за максимален срок от една година. Временната закрила беше автоматично продължена с една година и понастоящем е в сила до 3 март 2024 г.

Целта на настоящото предложение е да се удължи срокът на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета, с още една година. Това ще доведе до продължаване на временната закрила по отношение на категориите лица, определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета, за периода от 4 март 2024 г. до 3 март 2025 г.³

Целта на Директивата за временната закрила е да се определят минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица от трети държави, които не са в състояние да се върнат в държавата си по произход, и за поддържане на баланса между държавите членки в полаганите от тях усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием. Задействането на Директивата за временната закрила позволи на разселените лица, бягащи от руското нахлуване в Украйна, да се ползват от набор от хармонизирани права в целия Съюз, включително права на пребиваване, възможност да бъдат наети или да извършват дейност като самостоятелно заети лица, достъп до подходящо настаняване, достъп до

---

¹ [Решение за изпълнение \(ЕС\) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила.](#)

² В член 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета се предвижда, че временната закрила се прилага за а) украински граждани, пребиваващи в Украйна преди 24 февруари 2022 г.; б) лица без гражданство и граждани на трети държави, различни от Украйна, които са се ползвали от международна закрила или равностойна национална закрила в Украйна преди 24 февруари 2022 г.; и в) членове на семейството на лицата, посочени в букви а) и б). Държавите членки прилагат настоящото решение или адекватна закрила съгласно националното си право по отношение на лицата без гражданство и граждани на трети държави, различни от Украйна, които могат да докажат, че са пребивавали законно в Украйна преди 24 февруари 2022 г. въз основа на валидно разрешение за постоянно пребиваване, издадено в съответствие с украинското право, и които не могат да се завърнат трайно в своята държава или регион по произход при безопасни условия.

³ ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1.

образование за лица на възраст под 18 години, необходимата социална помощ, медицинска или друга помощ и средства за издръжка и законно настояничество на непридружени ненавършили пълнолетие лица.

Директивата обслужва и важната цел да се намали рискът системите за убежище да не могат да обработват притока хора без неблагоприятни последици за ефективното им функциониране. Непосредственият достъп до правата, предоставени по силата на временната закрила, позволи на държавите членки да намалят формалностите до минимум, което им даде възможност да реагират по-бързо на спешността на ситуацията. Солидарността е определящата характеристика на отговора на ЕС на руската агресия срещу Украйна и свидетелство за единството на Съюза. По-специално държавите членки заявиха готовността си да се откажат от прилагането на член 11 от Директивата за временната закрила, като по този начин се улесни възможността лицата, ползващи се с временна закрила в една държава членка, да се преместят в други държави членки, за да се ползват от временна закрила там.

Непосредствено след задействането на Директивата за временната закрила беше от съществено значение да се създаде *ad-hoc* платформа, която да позволи на държавите членки да споделят информация относно лицата, регистрирани като лица, на които е предоставена временна закрила в съответствие с членове 10 и 27 от директивата. Комисията разработи платформата за регистрация на временната закрила само за шест седмици и тя започна да функционира от 31 май 2022 г. Целта на платформата е да се даде възможност на страните да обменят информация, за да се гарантира, че лицата, ползващи се с временна закрила или адекватна закрила съгласно националното право, могат ефективно да се възползват от правата си във всички държави членки, като същевременно се ограничат възможните злоупотреби, по-специално като се даде възможност на държавите членки да откриват двойни регистрации. Платформата ще продължи да осъществява дейността си, докато е налице временна закрила и не се изисква изменение на нейното функциониране съгласно настоящото предложение за удължаване на срока на временната закрила.

От началото на агресивната война на Русия, в сравнение с 4,1 милиона регистрации за временна закрила на разселени лица, бягащи от Украйна, само около 39 560 молби за международна закрила са подадени от украински граждани в държавите — членки на ЕС, Норвегия и Швейцария, по-голямата част от които през първите седмици след пълномащабното руско нахлуване в Украйна, в сравнение с първоначална оценка, че между 1,2 и 3,2 милиона души потенциално биха го направили. Ограниченият брой молби за международна закрила показва, че временната закрила е постигнала целта си, включително предотвратяване на претоварването на системите за убежище на държавите членки.

Съгласно член 4, параграф 2 от Директивата за временната закрила Съветът, по предложение на Комисията, може да удължи срока на временната закрила за срок до една година, в случай че причините, довели до необходимостта от предоставяне на временна закрила, продължават да са налице. В своето съобщение по случай изтичането на една година от предоставянето на временната закрила Комисията обяви, че е готова да направи предложение за удължаване, ако е необходимо⁴.

Днес около 4,1 милиона души, разселени от Украйна, включително почти една пета от украинските деца, се ползват от временна закрила в ЕС, като Германия, Полша и Чехия

---

⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и Съвета „Временната закрила на хората, бягащи от агресивната война на Русия срещу Украйна: една година по-късно“, COM(2023) 140 final, 8.3.2023 г.

са държавите, приели най-голям брой разселени лица (около 1 милион в Германия и Полша, над половин милион в Чехия). След задействането на Директивата за временната закрила държавите членки, особено най-силно засегнатите от масовото разселване на хора, продължиха да демонстрират висока степен на солидарност не само чрез приемането на хора, но и чрез конкретни усилия за улесняване на тяхното приобщаване в приемащото общество и чрез подкрепата им за самостоятелност. Тези лица не могат да се завърнат в Украйна, тъй като положението в страната все още не позволява да се гарантира, че те могат да се завърнат трайно и при безопасни условия.

Реално, според оценки на Международната организация по миграция (МОМ), към 25 май 2023 г. 5,1 милиона души са вътрешно разселени в рамките на Украйна⁵. Повече от половината от всички вътрешно разселени лица са били разселени в продължение на една година или повече. По оценки на Върховния комисар на ООН за бежанците към юни 2023 г. броят на разселените лица в Украйна е същият и над 17 милиона души в страната се нуждаят от спешна хуманитарна помощ⁶. През юни 2023 г., с оглед на положението в страната по това време, Върховният комисар на ООН за бежанците потвърди позицията си⁷ относно връщането в Украйна, изразена през март 2022 г., в която държавите бяха призовани да не връщат принудително граждани и лица, пребиваващи преди това обичайно в Украйна, включително тези, чиито молби за убежище са били отхвърлени.

Освен това броят на седмичните регистрации в съответствие с член 10 от Директива 2011/55/ЕО на Съвета по отношение на лицата, ползващи се с временна закрила, намаля след първите месеци на агресивната война на Русия от 60 000 седмични регистрации през юни 2022 г. до около 20 000 нови регистрации средно на седмица през март 2023 г. и продължи да намалява постоянно. Поради това общият брой на регистрациите на лица, ползващи се с временна закрила, остава стабилен — около 4,1 милиона души, като малко на брой лица съобщават, че се връщат за постоянно обратно в Украйна. Събитията показват, че положението в Украйна продължава да бъде нестабилно на цялата територия на страната в резултат на агресивната война на Русия. Тежките боеве и атаки срещу цивилно население и гражданска инфраструктура продължават в много области, а рискът от ескалация остава. Това, в съчетание с трудната хуманитарна ситуация в Украйна, би могло освен това да доведе до внезапно и допълнително увеличаване на броя на пристигащите в Съюза, който би могъл да достигне равнището на масово навлизане.

Настоящата несигурност и нестабилност в Украйна показват, че не се вижда решение за лицата, ползващи се с временна закрила, които понастоящем се намират в държавите — членки на ЕС. Продължава да е необходимо тези лица да бъдат защитени в рамките на Съюза. По същия начин продължава да съществува риск за ефикасното функциониране на националните системи за убежище, ако временната закрила бъде прекратена в близко бъдеще и всички тези лица поискат международна закрила едновременно.

Предвид гореизложените съображения Комисията счита, че причините за предоставянето на временната закрила продължават да са налице и че поради това срокът ѝ следва да бъде удължен като необходим и подходящ отговор на настоящата ситуация. Удължаването следва да бъде прието възможно най-скоро и за срок от още една година, т.е. за периода от 4 март 2024 г. до 3 март 2025 г., в съответствие с член 4, параграф 2 от Директивата за временната закрила. Целта е да се гарантира, че на

⁵ [Доклад за вътрешното разселване в Украйна, проучване на населението като цяло, юни 2023 г.](#)

⁶ [Извънредната ситуация в Украйна | ВКБООН.](#)

⁷ [Позиция на ВКБООН относно доброволното връщане в Украйна, юни 2023 г.](#)

лицата, разселени от Украйна и приети в държавите — членки на ЕС, се осигуряват възможно най-голяма стабилност и перспективи при настоящите обстоятелства. Освен това на държавите членки следва да се даде възможност да предприемат своевременно необходимите административни и правни стъпки (като например подновяване на разрешенията за пребиваване), за да се подготвят за удължаването на срока на временната закрила. Необходими са също така яснота и сигурност, за да могат органите на държавите членки ефективно да планират и предоставят временна закрила.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение е в пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на убежището, като Директивата за временната закрила е неразделна част от общата европейска система за убежище и беше предвидена за справяне с извънредна ситуация на масово навлизане на разселени лица, какъвто е случаят понастоящем поради пълномасштабното нашествие на Русия в Украйна. То е изцяло в съответствие и с целта на Европейския съюз за създаване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, което е отворено за онези, които, принудени от обстоятелствата, законно търсят закрила в Европейския съюз.

Елементите на предложението са също така в съответствие с пакта за миграцията и убежището от септември 2020 г. и придружаващите го законодателни предложения. Директивата за временната закрила се доказва като основен инструмент за предоставяне на незабавна закрила в ЕС и на този етап продължава да бъде най-подходящият инструмент за справяне с разселването, причинено от руската агресивна война срещу Украйна. От една страна, тя позволява системите за убежище на държавите членки да не бъдат претоварвани с молби за международна закрила, а от друга страна, в директивата се предвижда хармонизиран набор от права за разселените лица в целия Съюз, като по този начин се гарантира адекватна закрила. Освен това настоящите достижения на правото на ЕС в областта на законната миграция изключват лицата, ползващи се с временна закрила, от своя обхват. В своето съобщение по случай изтичането на една година от предоставянето на временната закрила⁸ Комисията счете, че Директивата за временната закрила следва да остане част от инструментариума, с който ще разполага Европейският съюз в бъдеще.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Настоящото предложение е в пълно съответствие с необходимостта да се даде възможност на държавите членки да обработват по организиран начин евентуални молби за международна закрила, без да се претоварват техните системи за убежище, и да продължават да предвиждат необходимите мерки в случай на масово навлизане на разселени лица от Украйна, които биха предотвратили претоварването на системите им за убежище. То е в съответствие и с външната дейност на Съюза. Настоящото предложение е в съответствие и с ограничителните мерки и други действия на ЕС. Настоящото предложение е част от всеобхватен набор от действия на ЕС в отговор на руската агресивна война срещу Украйна.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за предложението е член 4, параграф 2 от Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на

⁸ [СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА Временната закрила на хората, бягащи от агресивната война на Русия срещу Украйна: една година по-късно.](#)

временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица, като се има предвид, че основанията за временна закрила продължават да са налице. Това позволява мерки за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Съгласно дял V от ДФЕС относно пространството на свобода, сигурност и правосъдие Европейският съюз разполага с някои правомощия в тази област. Тези правомощия трябва да бъдат упражнявани в съответствие с член 5 от Договора за Европейския съюз, т.е. ако и доколкото целите на предложеното действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре от Европейския съюз поради обхвата или последиците на предложеното действие.

Положението в Украйна в резултат на руската агресивна война оказва въздействие върху ЕС като цяло. Войната беше посрещната с безпрецедентен и единен отговор от страна на Европейския съюз. Това показва, че все още се изискват решения и подкрепа от ЕС, както и силна координация на равнището на ЕС, тъй като продължава да е необходимо всички държави членки да реагират ефективно на ситуацията заедно и да гарантират прилагането на едни и същи стандарти и хармонизиран набор от права в целия Съюз за 4,1 милиона души, които понастоящем се намират в Съюза, както и в случай на нов (масов) приток на разселени лица поради продължаващата нестабилност. Ясно е, че с действия, предприети от отделните държави членки, не може да се отговори задоволително на необходимостта от общ подход на ЕС към ситуация, която очевидно представлява общ проблем за целия ЕС.

Такъв общ подход не може да бъде постигнат в достатъчна степен от държавите членки поотделно, а може, поради обхвата и последиците от настоящото предложение за решение за изпълнение на Съвета, да бъде постигнат по-добре и да се координира по-добре на равнището на Съюза, както посочиха и самите държави членки. Следователно Съюзът трябва да предприеме действия и може да приеме мерки в съответствие с принципа на subsidiarity, уреден в член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.

- **Пропорционалност**

В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в член 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз, с предложеното решение за изпълнение на Съвета се предвижда продължаване на временната закрила за ограничен период от време, т.е. за една година за конкретната група лица, за които тя вече се прилага.

Предложената мярка е ограничена до необходимото предвид мащаба и сериозността на положението в Украйна, в резултат на което около 4,1 милиона разселени лица, които понастоящем се намират в държавите — членки на ЕС, не са в състояние да се завърнат в Украйна трайно и при безопасни условия. Освен това въпросното удължаване представлява и пропорционален отговор с оглед на настоящата ситуация, тъй като временната закрила гарантира, че системата за убежище на държавите членки не е претоварена от значителен брой лица, бягащи в държавите — членки на ЕС.

- **Избор на инструмент**

Съгласно член 4, параграф 2 от Директивата за временната закрила се изисква решение за изпълнение на Съвета за продължаване на временната закрила за срок до една година, когато причините за предоставянето ѝ продължават да са налице.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Изготвяне на политики въз основа на доказателства**

Непосредствено след задействането на Директивата за временната закрила Комисията създаде мрежата на ЕС за подробния план за подготвеност и кризи в областта на миграцията с акцент върху Украйна, която предоставя обща ситуационна осведоменост относно миграционните последици от пълномащабното руско нахлуване в Украйна и готовността на ЕС и държавите членки. Освен това платформата за солидарност Украйна осигурява координиран отговор на кризата и предоставя рамка, наред с другото, за редовен обмен и за повишаване на цялостната готовност на равнището на ЕС. И на двата форума бяха събрани информация и данни за настоящото положение и за движението на хора. Освен това платформата за регистрация на временната закрила позволи на участващите държави членки да обменят информация относно лицата, ползващи се с временна закрила и с адекватна закрила, налична съгласно националното право, като същевременно открива двойни регистрации в рамките на една и съща държава членка и между държавите — членки на ЕС.

Освен това Европейската комисия, други институции — като Световната банка и Организацията на обединените нации, както и правителството на Украйна редовно оценяват положението в Украйна. Световната банка публикува доклади относно бързата оценка на щетите и потребностите на Украйна⁹.

След избухването на войната МОМ работи за по-добро разбиране на положението на разселените лица и за проследяване на вътрешното разселване в Украйна и потоците на мобилност, в допълнение към наблюдението чрез проучвания на намеренията на хората, бягащи от войната, и на лицата, преминаващи границата обратно към Украйна. ВКБООН редовно публикува информация за намеренията и перспективата на (също и вътрешно) разселените лица от Украйна. От проучвания и документи на горепосочените международни организации е видно, че настоящото положение все още е нестабилно и несигурно, поради което не позволява връщане при безопасни и трайни условия. Оценката на търсещите закрила лица, извършена по време на задействането на Директивата за временната закрила (март 2022 г.), показва, че половината от разселените лица вероятно ще бъдат абсорбирани от значителните съществуващи мрежи на диаспората в целия ЕС, главно, но не само, в „традиционните“ приемащи държави (Полша, Чешката република, Германия, Италия и Испания). Тази оценка се потвърждава от записаните до момента регистрации за временна закрила. В края на 2022 г. почти половината от общия брой ползващи се към момента с временна закрила (3,8 милиона) бяха настанени в Германия и Полша, следвани от Чехия, Италия и Испания. Според оценки на ВКБООН към юни 2023 г. в световен мащаб са били регистрирани 6,3 милиона души, бягащи от Украйна¹⁰.

- **Консултации със заинтересованите страни, събиране и използване на експертни становища**

За да събере основана на доказателства информация, Комисията редовно се консултира чрез мрежата за подготвеност и управление на кризи в областта на миграцията и платформата за солидарност с органите на държавите членки, Европейската служба за външна дейност и съответните агенции на ЕС, украинските органи и международни

⁹ [Бърза оценка на щетите и потребностите на Украйна, февруари 2022 г. — февруари 2023 г.](#)

¹⁰ [Извънредната ситуация в Украйна ВКБООН.](#)

организации, като същевременно поддържа обмен с неправителствени организации и организации на гражданското общество.

Комисията проведе конкретни обсъждания относно удължаването на срока на временната закрила в рамките на платформата за солидарност. В рамките на този форум и в интегрираните договорености за реакция на политическо равнище при кризи (IPCR) държавите членки единодушно изразиха необходимостта от продължаване на временната закрила с още една година, за да се поддържа общ европейски отговор, да се осигури яснота за ползващите се със закрила и да се даде възможност на държавите членки да предприемат необходимите административни и правни стъпки на национално равнище (като например подновяване на разрешенията за пребиваване). Успоредно с това бяха поддържани редовни контакти с украинските органи за събиране на информация за положението на място. През юли 2023 г. бяха проведени консултации с държавите членки в рамките на Стратегическия комитет за имиграция, граници и убежище (SCIFA), където те подчертаха необходимостта от удължаване на срока на временната закрила. Освен това в съответствие с член 3 от Директивата за временната закрила Комисията проведе специални консултации с Върховния комисар на ООН за бежанците, който направи оценка на положението и предостави съответен принос, като проведе и проучвания относно намеренията на разселените лица. Неотдавна ВКБООН публикува документ за изразяване на позиция, в който се подчертава, че не следва да се извършват недоброволни връщания в Украйна. През май 2023 г. 59 организации на гражданското общество, ръководени от Европейския съвет за бежанците и живеещите в изгнание (ECRE), публикуваха съвместно изявление, с което призоваха Европейската комисия спешно да изготви предложение за решение за изпълнение на Съвета за удължаване на срока на временната закрила до март 2025 г.

• **Основни права**

С предложението се зачитат основните права и се съблюдават принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз, както и задълженията, произтичащи от международното право, включително Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. за статута на бежанците, изменена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

От началото на агресивната война на Русия срещу Украйна нуждите от финансиране, свързани с прилагането на Директивата за временната закрила, бяха покривани от бюджета на съществуващите инструменти на ЕС за финансиране за периода 2014—2020 г. и 2021—2027 г., по-специално в рамките на политиката на сближаване.

От март 2022 г. правилата, уреждащи политиката на сближаване, бяха преразгледани на няколко пъти чрез пакета „Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа“ (CARE), за да се даде възможност на държавите членки да преразпределят до 17 милиарда евро от неизползваните средства от пакета за периода 2014—2020 г. и да осигурят допълнителна ликвидност и от новия пакет за периода 2021—2027 г. Пакетът CARE увеличи гъвкавостта на съществуващите правила. С него се предоставят допълнителни средства в размер на 13,6 милиарда евро за финансиране на спешни нужди и опростено докладване за управляващите органи. По линия на фондовете в областта на вътрешните работи през март 2022 г. периодът на изпълнение на трите фонда (т.е. ФУМИ, Инструмента за финансово подпомагане за управлението на външните граници и общата визова политика и Инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и

управлението на кризи) беше удължен с една година. Това позволи на държавите членки да имат достъп до наличните неизразходвани средства и бързо да ги пренасочат в рамките на съществуващите програми към спешните нужди, свързани с миграцията и управлението на границите, произтичащи от големия брой хора, бягащи от войната. Освен това бюджетният орган одобри целево увеличение от 152 милиона евро, което беше използвано като част от пакета за спешна помощ в размер на 400 милиона евро в подкрепа на най-засегнатите държави членки с нужди, свързани с първоначалното приемане, породени от големия приток на разселени лица от Украйна. И накрая, в своя междинен преглед на многогодишната финансова рамка (МФР) от 20 юни 2023 г. Комисията предложи увеличаване на средствата по функция 4 с 2 милиарда евро за периода 2025—2027 г. Тези допълнителни средства са необходими за подпомагане на изпълнението от страна на държавите членки на Пакта за миграцията и убежището, за продължаване на структурната подкрепа за държавите членки с външни граници, които са изправени пред изключителен натиск, и за запазване на ефикасната и бърза реакция при кризи и извънредни ситуации. Те биха могли да се използват и за справяне с многото приоритети в областта на убежището, миграцията и управлението на границите, включително приемането на лица, ползващи се с временна закрила.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

С *член 1* се предвижда удължаване на срока на временната закрила за разселените лица, посочени в *член 2* от Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета, с една година (от 4 март 2024 г. до 3 март 2025 г.).

В *член 2* се определя датата, от която следва да се прилага решението за изпълнение на Съвета, т.е. 4 март 2024 г.

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за удължаване на срока на временната закрила, въведена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием¹¹, и по-специално член 4, параграф 2 от нея,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Директива 2001/55/ЕО определя минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица от трети държави, които не са в състояние да се върнат в държавата си по произход, и за поддържане на баланса между държавите членки в полаганите от тях усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием.
- (2) На 4 март 2022 г. бе прието Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета¹² за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила.
- (3) В съответствие с член 4, параграф 1 от Директива 2001/55/ЕО временната закрила първоначално се прилагаше за първоначален период от една година — до 3 март 2023 г., а след това автоматично беше продължена с още една година — до 3 март 2024 г.
- (4) В контекста на нейното задействане държавите членки се съгласиха да не прилагат член 11 от Директива 2001/55/ЕО по отношение на лица, които се ползват с временна закрила в дадена държава членка в съответствие с решението за изпълнение на Съвета и които се преместват в друга държава членка без разрешение, освен ако на двустранна основа държавите членки не се споразумеят за друго.
- (5) Понастоящем в Съюза има около 4,1 милиона разселени лица, които се ползват от временна закрила. Положението в Украйна не позволява връщането им в

---

¹¹ ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12.

¹² [Решение за изпълнение \(ЕС\) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила \(ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1\).](#)

Украйна трайно и при безопасни условия. Според оценки на Международната организация по миграция към 25 май 2023 г. 5,1 милиона души са вътрешно разселени в рамките на Украйна. Повече от половината от всички вътрешно разселени лица са били разселени в продължение на една година или повече. По оценки на Върховния комисар на ООН за бежанците повече от 5 милиона души са разселени в рамките на Украйна и над 17 милиона души се нуждаят от спешна хуманитарна помощ. През юни 2023 г., с оглед на настоящата ситуация в Украйна, Върховният комисар на ООН за бежанците потвърди предишната си позиция относно връщанията в Украйна, в която държавите бяха призовани да не връщат принудително граждани и лица, пребиваващи преди това обичайно в Украйна, включително тези, чиито молби за убежище са били отхвърлени.

- (6) Общият брой на регистрациите на лица, ползващи се с временна закрила, остава стабилен — около 4,1 милиона души, като малко на брой лица съобщават, че се връщат за постоянно обратно в Украйна. Освен това продължава да съществува риск от бъдещо масово навлизане и разселване на още хора, бягащи от Украйна в ЕС, поради нестабилността и несигурността на положението в Украйна в резултат на враждебните действия на Русия. Тежките боеве продължават на много места. Продължава да съществува риск от ескалация. Това, в съчетание с трудната хуманитарна ситуация в Украйна, би могло освен това да доведе до внезапно и допълнително увеличаване на броя на пристигащите в Съюза, който би могъл да достигне равнището на масово навлизане. Същевременно продължава да съществува риск за ефикасното функциониране на националните системи за убежище, ако временната закрила бъде прекратена в близко бъдеще и всички тези лица кандидатстват за международна закрила едновременно.
- (7) Тъй като големият брой разселени лица в Съюза, които се ползват от временна закрила, вероятно няма да намалее, докато продължава войната срещу Украйна, удължаването на срока на временната закрила е необходимо за справяне с положението на лицата, които понастоящем се ползват от временна закрила в Съюза или които ще се нуждаят от такава закрила, считано от 4 март 2024 г., тъй като се предвиждат незабавна закрила и достъп до хармонизиран набор от права, като същевременно формалностите се свеждат до минимум в ситуация на масово навлизане в Съюза. Удължаването на срока на временната закрила ще спомогне също така да се гарантира, че системите за убежище на държавите членки няма да бъдат претоварени от значително увеличение на броя на молбите за международна закрила, които биха могли да бъдат подадени от лица, ползващи се с временна закрила до 3 март 2024 г., ако тази временна закрила бъде прекратена на тази дата, или от бягащи от войната в Украйна лица, пристигащи в Съюза след тази дата и преди 4 март 2025 г.
- (8) Поради това, като се има предвид, че основанията за временна закрила продължават да са налице, срокът на временната закрила за категориите разселени лица, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382, следва да бъде удължен до 3 март 2025 г.
- (9) Настоящото решение зачита основните права и спазва принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (10) В съответствие с член 4 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Ирландия, с писмо от 11 април 2003 г.,

е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на Директива 2001/55/ЕО. Поради това Ирландия е обвързана от настоящото решение.

- (11) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение за изпълнение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Срокът на временната закрила, предоставяна на разселените от Украйна лица, посочени в член 2 от Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета, се удължава за срок от една календарна година, считано от 4 март 2024 г.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

То се прилага от 4 март 2024 г.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател